

Μάθημα 1^ο

Καινοτόμες Δράσεις στην Εκπαίδευση: Έννοια, Φιλοσοφία και Σπουδαιότητα

I. Εννοιολογικές Οριοθετήσεις

A. Εκσυγχρονισμοί: Εισαγωγή νέων υλικών, υποδομών και μεθοδολογικών χωρίς σοβαρές προεκτάσεις στις πεποιθήσεις, στάσεις και αξίες (π.χ χρήση νέας τεχνολογίας).

B. Καινοτομίες: Παρεμβάσεις πρωτότυπες και πρωτοποριακές σε σημαντικούς τομείς της εκπαίδευσης, που επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στις πρακτικές αλλά και στις νοοτροπίες, στους ρόλους και στη γενικότερη κουλτούρα του σχολείου.

Γ. Μεταρρυθμίσεις: Ευρείας κλίμακας παρεμβάσεις από κεντρικό φορέα (ΥΠ.Ε.Π.Θ) που αναδιαρθρώνει ριζικά τη δομή, το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό της εκπαίδευσης με σκοπό την άμεση βελτίωσή του.

II. Υποχρεωτικό και Προαιρετικό, Συμβατικό και Καινοτόμο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

A. Υποχρεωτικό και Συμβατικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

- Συγκεντρωτικά σχολικά συστήματα:
Εθνικής εμβέλειας κοινά και
υποχρεωτικά προγράμματα.
- Αποκεντρωτικά συστήματα:
Χρησιμοποιούν τοπικής εμβέλειας
προγράμματα.

Τάσεις αντιστάθμισης τόσο της
συγκέντρωσης όσο και της αποκέντρωσης.

B. Προαιρετικά Καινοτόμα Εκπαιδευτικά Προγράμματα:

1. Προαιρετικά, αλλά θεσμοθετημένα:

- Ευέλικτης Ζώνης
- Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Υπεύθυνος)
- Αγωγής Υγείας (Υπεύθυνος)
- Πολιτιστικά (Υπεύθυνος)
- Αγωγής Καταναλωτή
- Κυκλοφοριακής Αγωγής
- Ευρωπαϊκά (Socrates-Comenius)

2. Προαιρετικά μη θεσμοθετημένα.

III. Σκοπός Προαιρετικών Καινοτόμων Προγραμμάτων

A. Εμπλουτισμός Προγράμματος Σπουδών

- Αμεσότερη συσχέτιση εμπειρικής γνώσης με επιστημονική (Dewey, Bernstein: Χαλαρή Ταξινόμηση).
-
- Εμπλουτισμός προγράμματος με θέματα προσωπικά (δάσκαλος, μαθητές) τοπικού και επικαιρικού ενδιαφέροντος θέματα.
-
- Ενεργοποίηση διεπιστημονικών συσχετίσεων και διαθεματικών προεκτάσεων.
-
- Επαναπροσδιορισμός επιστημολογικής φύσης της σχολικής γνώσης.

B. Διδακτική Προγράμματος Σπουδών

- Ενεργοποίηση διερευνητικών προσεγγίσεων και πειραματισμών: Συλλογή δεδομένων, επεξεργασία, κωδικοποίηση συμπερασμάτων, αξιοποίηση και αξιολόγηση γνώσης.
- Εκπόνηση σχεδίων εργασίας συλλογικής διερεύνησης.

Γ. Επαναπροσδιορισμός πλαισίου Σχολικής Τάξης.

- Επαναπροσδιορισμός ρόλων δασκάλου (συνδιερευνητής και διευκολυντής) και μαθητών.(Bernstein:Χαλάρωση Περιχάραξης σχέσεων).
- Επαναπροσδιορισμός διαμαθητικών σχέσεων:
- Συνεργατικότητα.
- Ενίσχυση αυτονομίας μαθητών που υλοποιείται μέσα από επιλογές και μέσα από αυτορρυθμιζόμενες διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, κωδικοποίησης, εφαρμογής και αξιολόγησης νέας γνώσης.

Δηλαδή

1.ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ
(Συνεργαζόμενη ομάδα)

2. ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ: (Ο αυτόνομα ενεργός και συνεργαζόμενος μαθητής και προοπτικά πολίτης).

Δ. Επαναπροσδιορισμός Πλαισίου Σχολικής Μονάδας

- Ανάδειξη ημι-αυτονομίας σχολικής μονάδας.
- Συνεργατικότητα μεταξύ συναδέλφων.
- Συνεργατικότητα μεταξύ σχολείων.
- Συνεργασία μεταξύ σχολείου και κοινωνικών φορέων. Το σχολείο βγαίνει στην κοινωνία, η κοινωνία μπαίνει στο σχολείο.

Ε. Επαναπροσδιορισμός Τρόπων Έκφρασης Μαθησιακών Προϊόντων

1. Προφορικός λόγος

- ανακοίνωση, συζήτηση, διάλογος
- διαλεκτική αντιπαράθεση

2. Γραπτός λόγος πολυτροπικός

- γραπτή εργασία
- γραφικές αναπαραστάσεις

3. Καλλιτεχνική έκφραση

- παιχνίδι ρόλων
- δραματοποίηση
- θεατρικό έργο
- λογοτεχνική έκφραση
- μουσικο-κινητική απόδοση

4. Κατασκευές

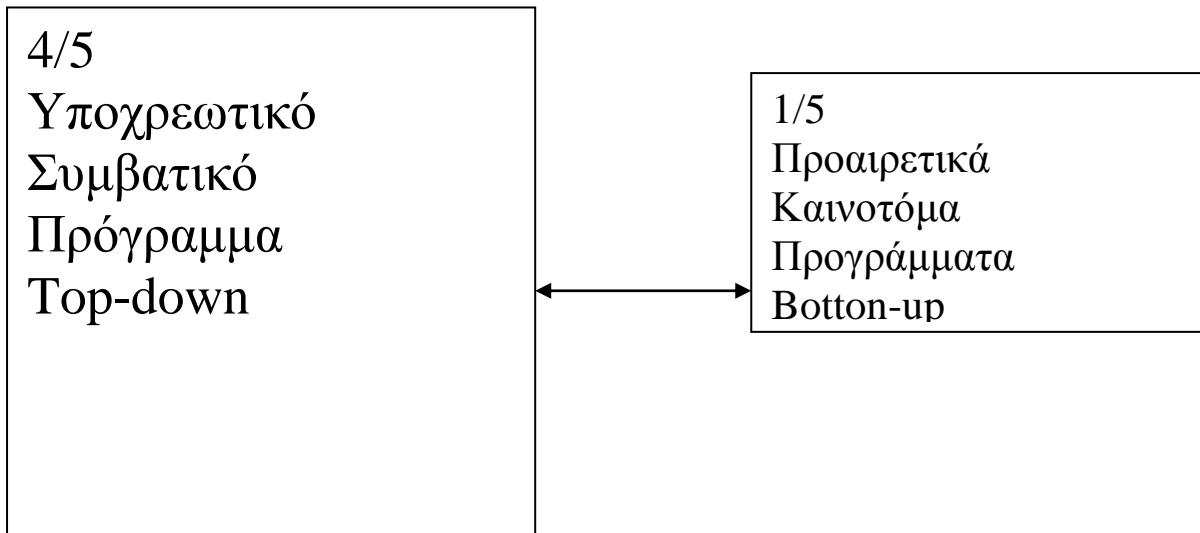
- χειροκατασκευές
- πειραματικές συσκευές

5. Δράσεις

- Εκτέλεση πειραμάτων.
- Ανάλυση δράσεων εντός και εκτός σχολείου.

ΣΤ. Σχέσεις Προαιρετικών Προγραμμάτων με Υποχρεωτικό

Α. Χρονικές

Χρόνος υλοποίησης: Εντός και εκτός Ωρολογίου Προγράμματος. Ευέλικτη Ζώνη θεσμοθετεί το χρονικό πλαίσιο.

Β. Παιδαγωγικές

- Συμπληρωματική λειτουργία
- Ανανεωτική λειτουργία: Ο διάυλος ανανέωσης της λιμνοθάλασσας του εκπαιδευτικού συστήματος.